

OTSUS

Vaidlustusasja number	3-26/303681
Otsuse kuupäev	02.02.2026
Vaidlustuskomisjoni liige	Taivo Kivistik
Vaidlustus	Osaühing Easy Agency vaidlustus Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse riigihankes „Diiselmootori ostmine koos transpordi ja paigaldamisega Ämarisse“ (viitenumber 303681) hankija otsustele lükata tagasi osaühingu Easy Agency pakkumus ja tunnistada edukaks BMG Energy OÜ pakkumus
Menetlusosalised	Vaidlustaja, osaühing Easy Agency, esindaja vandeadvokaat Kaimo Räppo Hankija, Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus, esindaja Liina Palmsaar Kolmas isik, BMG Energy OÜ, esindaja vandeadvokaat Mario Sõrm
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p-i 5 ja RHS § 198 lg 1 alusel

1. Rahuldada osaühingu Easy Agency vaidlustus Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse riigihankes „Diiselmootori ostmine koos transpordi ja paigaldamisega Ämarisse“ (viitenumber 303681) ja tunnistada kehtetuks Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse otsused osaühingu Easy Agency pakkumuse tagasilükkamiseks ja BMG Energy OÜ pakkumuse edukaks tunnistamiseks.
2. Mõista Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuselt osaühingu Easy Agency kasuks välja tasutud riigilõiv 1280 eurot ja vaidlustusmenetluses kantud lepingulise esindaja kulud 1080 eurot (käibemaksuta).

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei

esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 04.12.2025 alustas Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus (edaspidi ka Hankija) riigihangete registris piiratud hankemenetlusega riigihanget „Diiselmootori ostmine koos transpordi ja paigaldamisega Ämarisse“ (viitenumber 303681) (edaspidi Riigihange) ja tegi kättesaadavaks riigihanke alusdokumendid (edaspidi koos nimetatult RHAD), sh Tehnilise kirjelduse (edaspidi TK) ja vastavust. Tegemist on dünaamilise hankesüsteemiga nr 279666 seotud hankega. Pakkumuste esitamise tähtpäevaks, 15.12.2025, esitasid pakkumused osaühing Easy Agency ja BMG Energy OÜ.

2. Hankija lükkas 19.01.2026 otsusega tagasi osaühingu Easy Agency pakkumuse ja tunnistas edukaks BMG Energy OÜ pakkumuse.

3.12.01.2026 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) osaühingu Easy Agency (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija otsustele lükata tagasi osaühingu Easy Agency pakkumus ja tunnistada edukaks BMG Energy OÜ pakkumus.

4. Vaidlustuskomisjon teatas 16.01.2026 kirjaga nr 12.2-10/3 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 21.01.2026 ja neile vastamiseks 26.01.2026. Vaidlustuskomisjoni määratud esimeseks tähtpäevaks esitasid täiendava seisukoha ja menetluskulude nimekirja Vaidlustaja ja Kolmas isik. Teiseks tähtpäevaks esitasid täiendava seisukoha ja menetluskulude nimekirja Hankija ja Kolmas isik.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **osaühing Easy Agency**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

5.1. 2025 juunis sai Ämari Lennubaasi tuletõrjesüsteemi diiselmootor ulatuslikult kahjustada. Vaidlustaja teostas kahjustatud mootori tehnilise ülevaatuse ning järeldas, et olemasoleva mootori remont ei ole tehniliselt ega majanduslikult otstarbekas. Septembris osales Vaidlustaja asenduslahenduse väljatöötamises ning soovitas 27.09.2025 radiaatoriga diiselmootorit koos jahutusvee temperatuurinduriga. Sama kuupäevaga esitati hinnapakumuse summas 20 020 eurot + km, mis sisaldas ka paigaldust. Detsembris kuulutas Hankija välja Riigihanke.

5.2. Vaidlustaja esitas Riigihankes pakkumuse koos tehnilise spetsifikatsiooni ja tootja manuaaliga. 15.12.2025 küsis Hankija täiendavalt pakutava mootori tehnilist dokumentatsiooni, mis edastati 17.12.2025.

5.3. 09.01.2026 lükkas Hankija Vaidlustaja pakkumuse tagasi põhjendusel, et TK p-i 3 nõue (jahutusseadme olemasolu) ei olnud täidetud. Põhjendus on vale ja jahutusseade on pakutud mootoril olemas. Jahutusseadme täpset spetsifikat, mis nähtub enne Riigihanke korraldamist poolte kirjavahetusest, Riigihanke käigus seda ei küsitud.

5.4. Vaidlustaja esitas Hankijale tootja tehnilise dokumentatsiooni, millest nähtub, et pakutav mootor on jahutussüsteemiga mootor. Tegemist on tootja määratletud mootorikomplektiga ENGINE COMPLETE – COOLING, osa nr 504190611, mis oma olemuselt ja tootja

2 (9)

klassifikatsiooni järgi sisaldab jahutusseadet ning on ette nähtud töötamiseks koos vedelikjahutussüsteemiga. Viidatust nähtub, et *Kui jahutusvedeliku temperatuur ületab etteantud väärtused, sulgeb termostaatklapp osaliselt või täielikult tagasiringluse pumba suunas ning avab tee jahutusvedeliku / merevee soojusvaheti suunas.*

Seega - jahutusseade oli olemas, TK p 3 oli täidetud ja Hankijal puudus faktiline ja õiguslik alus pakkumus tagasi lükata. Kui Hankijal tekkis kahtlus jahutusseadme olemasolus, tulnuks tal küsida selgitusi.

5.5. 21.01.2026 täiendas Vaidlustaja oma seisukohti.

5.5.1. Vaidlustaja pakkus IVECO FPT N67 MNTF41 industrial engine tüüpi mootorit, sh radiaatoriga vedelikjahutussüsteemi koos ventilaatoriga. Pakkumus vastas TK p-idele 3 ja 3.8. Pakkumus ei välistanud vaid sisaldas vajaduse korral ka soojusvahetit (kombineeritud jahutuslahendus).

Seega tegemist ei olnud „ainult soojusvahetiga“ lahendusega ega mootoriga, millel puudunuks radiaator. Väide, nagu oleks Vaidlustaja jätnud radiaatori pakkumata, on väär.

5.5.2. Hankija ja Kolmanda isiku seisukohad ei ole omavahel kooskõlas. Hankija väidab, et Vaidlustaja pakkus küll jahutussüsteemiga mootorit, kuid see ei olnud „reaalne vedelikjahutusradiaator“. Kolmas isik väidab, et Vaidlustaja pakkus lahendust, millel radiaator üldse puudus ja mis põhines üksnes soojusvahetil. See vastuolu näitab, et Vaidlustaja pakkumuse sisu ei olnud Hankijale ega Kolmandale isikule üheselt arusaadav ja pakkumust ei saanud käsitleda ilmselgelt mittevastavana RHS § 114 lg 2 tähenduses.

5.5.3. Riigihankes küsis Hankija Vaidlustajalt üksnes mootori manuaali ja spetsifikatsiooni, kuid ei küsinud midagi jahutuslahenduse kohta. Vaidlustaja esitas mõlemad dokumendid ning vastas, et tegemist on uue tehases koostatava mootoriga IVECO FTP N67MNTF41 00 INDUSTRIAL.

5.5.4. Mootori manuaal sisaldab üldist tehnilist infot IVECO/FPT N67 mootoriperekonna kohta ning kehtib mitme erineva konfiguratsiooni ja kasutusotstarbe (sh tööstuslik ja muu kasutus) puhul. Tegemist ei ole konkreetset tellimust kitsendava dokumendiga vaid üldise tootjapoolse juhendiga. Oluline on mitte manuaal (sisaldab nõ mootoriperekonna nime) vaid spetsifikatsioonifail nr 504190611 – tegemist on konkreetse varuosa ja konfiguratsiooni spetsifikatsiooniga, mis määratleb täpselt, milline mootor on tellitud ja pakutud.

5.5.5. Spetsifikatsioonifaili 504190611 all vasakus nurgas on näha varuosa number 504190611, mille kirjeldus on “ENGINE COMPLETE – COOL IT”. See tähistus ja varuosa number kinnitavad, et tegemist on radiaatoriga jahutussüsteemiga mootoriga.

Vaidlustaja poolt Hankijale edastatud PNG-fail (504190611) kinnitab visuaalselt, et tegemist on tööstusliku (industrial) mootoriga, mitte meremootoriga, et see mootor kuulub IVECO FPT N67 MNTF41 perekonda ja mootor on tehase poolt komplekteeritav radiaatoriga jahutussüsteemiga.

5.5.6. Tegemist ei ole meremootoriga vaid tööstusliku mootoriga (*industrial engine*), tööstuslikul mootoril on vastavalt tellija soovile erinevad varustuse ja jahutuse konfiguratsioonid. Vaidlustaja esitatud spetsifikatsioonis on näha, et mootoril on radiaatoriga jahutussüsteem, lisaks on tootja poolt ette nähtud ka soojusvaheti kasutamise võimalus, sõltuvalt konkreetse objekti ja rakenduse vajadusest.

Vaidlustaja pakutud ja spetsifikatsiooniga kinnitatud mootor (504190611) on radiaatoriga varustatud konfiguratsioon.

5.5.7. Radiaatoriga jahutussüsteemi idee ja tehnilise loogika andis Vaidlustaja Hankijale enne Riigihanke väljakuulutamist ning Vaidlustaja pakkumus ei saanud seetõttu mingil juhul olla ilma radiaatorita. Üks selgitav küsimus (kas pakutud mootor sisaldab radiaatorit koos ventilaatoriga) oleks vaidluse vältinud.

6. Hankija, **Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus**, vaidleb vaidlustusele vastu ja palub jätta selle rahuldamata järgmistel põhjustel.

6.1. Hankija ei nõustu vaidlustusega ning jääb oma seisukoha juurde, et Vaidlustaja pakkumus ei ole vastav ning selle tagasi lükkamine on õiguspärane. Vaidlustaja pakkus toodet, mis ei vasta TK-s toodud nõudele, et mootori jahutusseadmeks peab olema vedelikujahutusradiaator.

6.2. TK p-i 3 (sissejuhatava osa teine lõik) kohaselt *Mootor tuleb hankida ja paigaldada tervikseadmena koos jahutusseadmega (vedelikujahutusradiaatoriga), vibratsiooni isolaatoritega, mürasummutiga, heitgaasi süsteemiga ning kõigi vajalike lisatarvikutega ja juhistikuga, mis kuuluvad eraldi komplektina töövõttu.*

Vaidlustaja on pakunud mootorit, mille jahutussüsteem töötab soojusvahetiga, mille jahutusvedelik on merevesi. Seega on Vaidlustaja pakutaval mootoril küll jahutussüsteem, kuid see ei vasta TK p-is 3 toodud nõudele, mille kohaselt peab mootoril peab olema jahutusseade, milleks on vedelikujahutusradiaator.

6.3. Vaidlustaja toob välja, et pakutud mootor on jahutussüsteemiga mootor, mis oma olemuselt ja tootja klassifikatsiooni järgi sisaldab jahutusseadet [---] *ja kui jahutusvedeliku temperatuur ületab etteantud väärtused, sulgeb termostaatklapp osaliselt või täielikult tagasiringluse pumba suunas ning avab tee jahutusvedeliku / merevee soojusvaheti suunas.* Kui eeltoodud võrrelda TK p-is 3 toodud nõudega (tervikseadmena koos jahutusseadmega (vedelikujahutusradiaatoriga)), siis on selge, et Vaidlustaja pakub toodet, mida Hankija ei ole soovinud. Hankija ei ole soovinud mootorit, mis oma olemuselt sisaldab jahutusseadet, vaid Hankija soovib mootorit, mis sisaldaks realselt jahutusseadet, milleks on vedelikujahutusradiaator.

6.4. Tõele ei vasta Vaidlustaja väide, et jahutusseadme täpsemat spetsiifikat Riigihankes ei küsitud. TK p-is 3 on selgelt öeldud, et mootor peab olema vedelikujahutusradiaatoriga.

6.5. Dokumendi, nn Manuaal, mille Vaidlustaja esitas teabevahetuses, ID:1038826 ja vaidlustusmenetluses, näol ei ole tegemist konkreetse toote kirjeldusega, vaid juhiseiga, kuidas sobivat toodet komplekteerida. Hankija on soovinud, et pakkujad pakuksid valmis tervikseadme. Lisaks ei sisalda vaidlustuses toodud mootorijoonis vedelikujahutusradiaatorit, mida Hankija on soovinud. Joonisel toodud mootoril on küll jahutusmehhanism, aga see ei ole sama, mis Hankija soovitud vedelikujahutusradiaator.

6.6. Vaidlustaja näib eeldavat, et kuna Hankija küsis temalt enne Riigihanke alustamist nõu mootori võimalike omaduste kohta, siis tekkis tal õigus ka toode kohe tarnida või Riigihanke tulemusel tarnida täpselt selline toode, mida ta Hankijale varem nimetas. Pakkuja pidi lähtuma TK-st ning pakkuma sellele vastavat toodet, kuid Vaidlustaja seda ei teinud.

6.7. Kuivõrd Vaidlustaja pakkumuse mittevastavus on Hankija hinnangul ilmselge, siis ei pidanud Hankija vajalikuks küsida Vaidlustajalt selgitusi, kuna selgitused ei oleks võimaldanud pakkumusel vastavaks muutuda ilma pakkumust muutmata. Pakkumuse muutmise ei ole pärast pakkumuste esitamise tähtaega lubatud ning pakkumus peab vastama riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele pakkumuse esitamise hetkel.

6.8. Hankija esitas 26.01.2026 täiendavad seisukohad.

6.8.1. Hankija soovis statsionaarse jahutussüsteemiga (jahutusradiaatoriga) mootorit, kuid Vaidlustaja pakkus mootorit, mille jahutussüsteem töötab soojusvahetiga, seega ei vastanud pakkumus TK-le. Kuna Vaidlustaja esitatud dokumentatsiooni põhjal oli tegemist tootega, millel puudus vedelikujahutusradiaator, polnud selgituste küsimine vajalik.

6.8.2. Vaidlustaja täiendavate seisukohtade spetsifikatsiooni fail ei viita jahutusseadmele, samuti ei viita jahutusseadmele „ENGINE COMPLETE – COOL IT“. Ei selgu, et mootor on varustatud radiaatoriga, dokumendis viidatakse vaid maksumusele, mille eest saab konfiguratsiooni, kuid andmetes puudub radiaator. Esitatud on mootor, millel on jahutusvedelikupaak ja soojusvaheti, mitte jahutusvedelikuradiaator, mis oli TK kohaselt nõutud. Seega ei ole Vaidlustaja ka vaidlustusmenetluses tõendanud, et mootor vastab TK-le.

6.8.3. Võrreldes vaidlustusega on Vaidlustaja oma täiendavates seisukohtades muutnud oma väiteid pakutud lahenduse kohta. Vaidlustuses kirjeldab Vaidlustaja, et pakutud mootor on jahutussüsteemiga mootor, mis oma olemuselt ja tootja klassifikatsiooni järgi sisaldab jahutusseadet [---] *ja kui jahutusvedeliku temperatuur ületab etteantud väärtused, sulgeb termostaatklapp osaliselt või täielikult tagasiringluse pumba suunas ning avab tee jahutusvedeliku / merevee soojusvaheti suunas*. Kirjeldatu on põhimõtteliselt teistsugune lahendus võrreldes TK-s nõutuga. Seevastu täiendavates seisukohtades väidab Vaidlustaja, et tegemist on radiaatoriga süsteemiga, mis ei vasta tõele ning tekib küsimus, miks Vaidlustaja juba vaidlustuses ei kirjeldanud, et jahutusseadmeks on vedelikujahutusradiaator.

6.8.4. Asjaolu, et Vaidlustaja on muutnud oma seisukohti võrreldes vaidlustuses esitatuga, näitab, et Vaidlustaja ei olnud pakkumuse ega ka vaidlustuse esitamise hetkel teadvustanud, millised on TK nõuded. Teadmatust TK sisu osas tõendab ka vaidlustuses toodud väide, et jahutusseadme täpsemat spetsiifikat, mis nähtub enne Riigihanke korraldamist poolte kirjavahetusest, Riigihankes ei küsitud (mille lükkab ümber TK p 3).

7. Kolmas isik, **BMG Energy OÜ**, vaidleb vaidlustusele vastu ja palub jätta selle rahuldamata järgmistel põhjustel.

7.1. Kolmas isik saab vaidlustusest kokkuvõtvalt aru nii, et Vaidlustaja pakkumus lükati tagasi põhjusel, et see ei vasta Hankija hinnangul TK osas 3 sätestatud nõuetele, täpsemalt nõuetele, mis on seatud jahutusseadmele.

7.2. Kolmandale isikule arusaadavalt seisneb Vaidlustaja pakutava seadme mittevastavus TK-le selles, et TK kohaselt peab jahutusseadmeks olema vedelikujahutusradiaator. Vedelikujahutusradiaator on nn vedelik/õhk tüüpi jahutussüsteem, milles jahutusvedelik ringleb läbi radiaatori, mida jahutatakse mootori otsas oleva õhkventilaatoriga. Sellele, et TK kohaselt tuli esitada jahutusseade, millel on ventilaator, viitab selgelt ka TK p-is 3.8 esitatu – Diiselmootor peab omama ventilaatoriga jahutusseadet jahutusvõimsusega töötamiseks siseruumis 40 °C temperatuuril.

7.3. Vaidlustusega esitatud dokumentide seas ei ole Vaidlustaja pakutava mootori andmelehte, kuid lisatud remondi manuaalist nähtub, et Vaidlustaja on pakkunud mootorit, mis on mõeldud kasutamiseks laevadel. Remondi manuaal kirjeldab ka seda, milline on sellise mootori jahutussüsteem, milleks on sellist tüüpi laevamootorite puhul igal juhul soojusvahetil põhinev süsteem. See asjaolu nähtub ka vaidlustusest, kus Vaidlustaja selgitab, kuidas tema pakutud seade kasutab soojusvahetil põhinevat süsteemi ja sh merevett.

Soojusvahetil põhinev süsteem on nn vedelik/vedelik tüüpi jahutussüsteem, milles jahutamine tagatakse välise jahutusringi (merevee) ja sisemise mootori jahutusvedeliku abil. Soojusvahetil põhineval süsteemil ei ole ventilaatorit.

Arvestades, et Hankija ei hangi Riigihankega diiselmootorit laevale vaid Ämari lennubaasi

tuletõrjesüsteemi tarbeks, on selge, miks Hankija on soovinud jahutusseadet vedelikujahutusradiaatoriga, mitte aga soojusvahetiga, mis kasutab mh merevett.

7.4. Ebaõige on Vaidlustaja väide, et nõuded jahutusseadmele TK-s puudusid. Need tulenesid TK osa 3 sissejuhatuses, sh eespool juba viidatud terminist „vedelikujahutusradiaator“ ja ka TK p-ist 3.8, mille kohaselt peab jahutusseade olema ventilaatoriga.

7.5. Vaidlustaja varasem suhtlus Hankijaga ei oma Vaidlustaja pakkumuse tagasi lükkamise kontekstis tähendust.

7.6. 26.01.2026 esitas Kolmas isik täiendavad seisukohad.

7.6.1. Kolmas isik ei saa Vaidlustaja pakkumuse osas kedagi eksitada, kuna Kolmandal isikul Vaidlustaja pakkumust ei ole. Samas Hankija ega Kolmanda isiku vastustes ei ole mingeid „erimeelsusi“.

7.6.2. Vaidlustaja väidab, et tema pakutud mootoril on radiaatoriga vedelikjahutussüsteem koos ventilaatoriga, kuid samal ajal ka vajaduse korral soojusvaheti. Nende väidetega ei ole aga kooskõlas vaidlustuses esitatu, millest nähtub, et Vaidlustaja pakutud seade kasutab soojusvahetil põhinevat süsteemi, sh merevett. Kui Vaidlustaja juba vaidlustuses nendib, et pakub soojusvahetiga seadet, siis ei peaks Vaidlustaja saama hakata täiendavas seisukohas selgitama, et pakub hoopiski ventilaatoriga vedelikjahutussüsteemi või vajaduse korral soojusvahetit. Kuna pakkumus on RHS § 110 lg 1 mõttes siduv tahteavaldus, siis ei saa pakkumuse sisuks olla „võib-olla vedelikjahutussüsteem“ või „võib-olla soojusvaheti“ või hoopiski midagi kolmandat. Liiatigi olukorras, milles Hankija pole TK kohaselt soojusvahetiga seadet soovinudki.

7.6.3. Vaidlustaja küll väidab oma täiendavas seisukohas, et pakkus IVECO FPT N67 MNTF41 industrial engine tüüpi mootorit, kuid vaidlustusele lisatud remondi manuaalist sellise nimega seadet ei nähtu. Arusaamatuks jääb, miks püüab Vaidlustaja oma väiteid tõendada sellise dokumendiga, mis justkui tema pakutud seadmele ei kohaldu. Vaidlustaja esitatud spetsifikatsiooni faili näol on sisuliselt tegu kuvatõmmisega elektroonilisest varuosade kataloogist, millest ei selgu midagi mootori jahutussüsteemi kohta. Asjaolust, et kuvatõmmisel on sõnad „COO IT“, mitte aga „COOL IT“ nagu väidab Vaidlustaja, ei saa antud juhul jahutussüsteemi kohta mitte midagi järeldada.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

8. Hankija lükkas Vaidlustaja pakkumuse tagasi põhjendusega, et TK p-i 3 nõue (jahutusseadme olemasolu) ei olnud täidetud

TK p-i 3 teine lõik on sõnastatud järgmiselt: *Mootor tuleb hankija ja paigaldada tervikseadmena koos jahutusseadmega (vedelikujahutusradiaatoriga), vibratsiooni isolaatoriga, mürasummutiga, heitgaasi süsteemiga ning kõigi vajalike lisatarvikutega ja juhistikuga, mis kuuluvad eraldi komplektiga töövõttu.*

TK p 3.8 sätestab: *Diiselmootor peab omama ventilaatoriga jahutusseadet jahutusvõimsusega töötamiseks siseruumis °C temperatuuril.*

Eeltoodust nähtub, et pakutaval mootoril pidi olema ventilaatoriga jahutusseade.

9. Vaidlustaja pakkumusest ei ilmne, millist mootorit ning milliste lisaseadmetega on Riigihankes pakutud.

Erinevalt vaidlustuses väidetust ei olnud Vaidlustaja 15.12.2025 esitatud pakkumuse koosseisus tehnilist spetsifikatsiooni ja tootja manuaali. Pakkumuses puudus tegelikult üldse igasugune

teave selle kohta, millist mootorit Vaidlustaja pakub.

Vaidlustuskomisjon möönab, et RHAD-is puudub ka nõue selle kohta, et niisugune teave tuleks pakkumuses esitada ning kõnealused andmed puudusid samuti ka Kolmanda isiku pakkumuses.

10. Vastavustingimuse „Pakkumuse esitamine“ kohaselt pidid pakkujad esitama kinnitused: *Kas ettevõtja saab kinnitada, et pakkumus vastab hanke alusdokumentides sätestatud tingimustele? (Raadionupp valikutega „Jah/Ei“).*

Sellise kinnituse on Vaidlustaja andnud, millega on mh tõendanud ka enda pakkumuse vastavuse TK p-ile 3.

19.12.2019 otsuses nr 3-19-1464, p-is 16, on Riigikohus leidnud: [---] *Kui seadus ei sätesta teisiti, võib hankija otsustada, kas ta usaldab pakkujate kinnitusi või nõuab vastavate asjaolude kindlakstegemiseks tõendeid. Praegusel juhul ei nõudnud hankija hankedokumendis koolitaja kinnituse esitamist. Seetõttu tuleb piisavaks pidada pakkuja kinnituse esitamist. Kohtul ei ole ilma seadusliku aluseta õigust sekkuda hankija kaalutlusõigusesse ning nõuda tõendi esitamist seal, kus hankija on õiguspäraselt otsustanud piirduda pakkuja kinnitusega. Hankemenetlus põhineb suurel määral pakkujate ühepoolsetel kinnitustel ja hankija võimalusel neid usaldada (RHS § 104, § 122 lg 3, § 175 lg-d 2 ja 4, § 178 lg 3 p 2).*

Eeltoodud Riigikohtu otsusest nähtub, et juhul, kui Hankija on näinud ette, et vastavust tõendatakse üksnes kinnitusega, tuleb sellist kinnitust lugeda piisavaks tõendiks pakkumuse vastavuse kohta. Vaidlustuskomisjon leiab, et samast juhiseist tuleb lähtuda ka käesoleval juhul, kui Hankija on nõudnud üksnes kinnitust pakkumuse vastavuse kohta.

11. Riigihanke teabevahetuse raames pöördus Hankija 15.12.2025 mõlema pakkuja poole ühesuguse küsimusega, paludes edastada pakutava kauba spetsifikatsioon koos manuaaliga.

Vastuseks Hankija küsimusele vastas Vaidlustaja 16.12.2025¹, et tegemist on *uue tehases koostatava mootoriga IVECO FTP N67MNTF41 00 INDUSTRIAL* ning edastas Hankijale järgmised dokumendid:

- 1) FPT-IVECO-WORKSHOP-MANUAL-N67-MNS-M22-N67-MNT-M28.pdf (edaspidi Manuaal);
- 2) 504190611.png (edaspidi Spetsifikatsioon).

Täiendavaid selgitusi Hankija Vaidlustaja pakkumuse kohta ei küsinud ning lükkas Vaidlustaja pakkumuse tagasi põhjendusega, et pakutaval mootoril puudub jahutusseade. Millest lähtudes Hankija sellisele järeldusele jõudis (millised andmed Manuaalis või Spetsifikatsioonis seda näitasid) Hankija hanke- ega vaidlustusmenetluses välja toonud pole.

12. Vaidlustusmenetluses väidab Vaidlustaja, et tema poolt pakutav mootor *IVECO FTP N67MNTF41 00 INDUSTRIAL* vastab TK p-ile 3, kuna pakutava seadme puhul on võimalik nii soojusvahetiga kui ka radiaatoriga jahutussüsteemiga komplekteeritav mootor ning Vaidlustaja pakkus radiaatoriga jahutussüsteemiga mootorit.

Vaidlustuse lisana esitas Vaidlustaja tõendina Manuaali². Vaidlustaja täiendavatele seisukohtadele lisas Vaidlustaja tõendina Spetsifikatsiooni. Vaidlustuskomisjon märgib, et kuigi menetlusosaliste poolt vaidlustusmenetluses esitatud dokumentides kasutatud sõnastusest võib jääda mulje, et Vaidlustaja on lisaks teabevahetuses Hankijale esitatud dokumentidele (vt käesoleva otsuse p 9) esitanud vaidlustusmenetluses mingeid uusi tõendeid, siis nii see ei ole. Nagu vaidlustuskomisjon on juba märkis, ei ole Vaidlustaja pakkumuses esitatud üldse mingeid dokumente pakutava seadme kohta, kuid nende esitamist pole Hankija RHAD-is ka nõudnud. Kuidas sellises olukorras läbipaistavalt ja veenvalt tuvastada, mida konkreetselt pakkuja(d) on pakkunud, on vaidlustuskomisjonile arusaamatu. Vaidlustuskomisjonile ei ole teada, kas

¹ Sõnumi ID: 1038826.

² Vaidlustuskomisjon märgib, et vaidlustuse lisade nimekirjas on Vaidlustaja eksinud. Vaidlustuse osas „Tõendid“ on märgitud, et lisa 4 on *Mootori tootja tehniline dokumentatsioon (osa nr 504190611 – jahutussüsteem)* (s.o Spetsifikatsioon), kuid tegelikult on lisana 4 esitatud Manuaal. Spetsifikatsiooni esitas Vaidlustaja alles koos täiendavate seisukohtadega.

osaühingu Easy Agency väidetavas 27.09.2025 hinnapakumuses (vt käesoleva otsuse p 5.1) esitati mingeid andmeid selle kohta, millise mootori kohta see hinnapakumine käib, kuid see ei ole ka oluline, sest see ei puuduta vaidlusalust Riigihanget (Vaidlustajal puudus igasugune kohustus pakkuda Riigihankes sama mootorit, mida ta pakkus hinnapakumuses). Seega on sisulisteks tõenditeks, mis võiksid puudutada Vaidlustaja pakumuse vastavust, üksnes Manuaal ja Spetsifikatsioon ning Vaidlustaja väide, et pakutakse mootorit *IVECO FTP N67MNTF41 00 INDUSTRIAL*.

13. Hankija ja Kolmas isik näivad olevat ühel arvamisel selles, et Vaidlustaja pakkus Riigihankes mootorit, mille jahutusvedelik on merevesi ning mis on mõeldud kasutamiseks laevadel. Millest Hankija ja Kolmas isik selle järelduse teevad, ei ole vastustes vaidlustustele selgelt välja toodud, kuid saab järeldada, et lähtutud on Manuaalist ning vaidlustuses tsitaadina toodud lausest: *Kui jahutusvedeliku temperatuur ületab etteantud väärtused, sulgeb termostaatklapp osaliselt või täielikult tagasiringluse pumba suunas ning avab tee jahutusvedeliku / merevee soojusvaheti suunas*. Kust see Vaidlustaja poolt välja toodud tsitaat pärineb, ei ole Vaidlustaja ega ka teised menetlusosalised selgitanud.

Vaidlust ei saa olla selles, et Manuaalis (2007 a versioon, mis on ca 100 lk pikk) on jooniseid, mis kujutavad mootorit, millel on soojusvahetusega jahutussüsteem, mis kasutab mh merevett. Samas ei nähtu Manuaalist, kas Manuaal üldse käsitleb mootorit *IVECO FTP N67MNTF41 00 INDUSTRIAL*, mida Vaidlustaja on teabevahetuse kohaselt Riigihankes pakunud ja nimetanud seda *uueks tehases koostatavaks mootoriks* [---]. Kõik menetlusosalised on seisukohal, et Manuaal ei käi otseselt ühegi mootori kohta (sisaldab üldist tehnilist teavet IVECO/FPT N67 mooriperekonna kohta – Vaidlustaja (vt käesoleva otsuse p 5.5.4), on juhis, kuidas sobivat toodet komplekteerida – Hankija (vt käesoleva otsuse p 6.5), on remondi manuaal – Kolmas isik (vt käesoleva otsuse p 7.3)), kuid Hankija ega Kolmas isik ei ole välja toonud seost pakutava mootori *IVECO FTP N67MNTF41 00 INDUSTRIAL* ja Manuaali vahel.

14. Vaidlustaja väitel kinnitab Spetsifikatsioonina esitatud mootori joonis viitega varuosa numbri 504190611 seda, et pakutud mootoril on radiaatoriga varustatud konfiguratsioon, kuna – spetsifikatsioonifaili 504190611 all vasakus nurgas on näha varuosa number 504190611, mille kirjeldus on „ENGINE COMPLETE - COOL IT“. See tähistus ja varuosa number kinnitavat, et tegemist on radiaatoriga jahutussüsteemiga mootoriga.

Vaidlustuskomisjon sellega ei nõustu. Spetsifikatsioonis on numbri 504190611 kirjeldusena märgitud *ENGINE COMPLETE – COO IT*, mitte *ENGINE COMPLETE – COOLING* (nagu väidab Vaidlustaja vaidlustuses) või *ENGINE COMPLETE – COOL IT* (nagu väidab Vaidlustaja oma täiendavates seisukohtades). Mida tähendab *ENGINE COMPLETE – COO IT* ei ole Vaidlustaja selgitanud. Kui see ebaselge väljend kõrvale jätta, pole Spetsifikatsioonis ega üheski teises Vaidlustaja esitatud dokumendis mingeid andmeid selle kohta, mis varuosa on nr 504190611 ning kuidas see tõendab, et pakutud on mootori radiaatoriga varustatud konfiguratsiooni.

15. Vaidlustuskomisjon möönab, et IVECO FTP N67MNTF41 mootorid on saadaval nii soojusvaheti kui ka radiaatoriga variandis, kuid vaidlustuskomisjoni hinnangul ei saa Vaidlustaja poolt teabevahetuses esitatud andmete põhjal anda hinnangut sellele, millise jahutussüsteemiga mootorit Vaidlustaja pakkus.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et juhul, kui Hankija kahtles Vaidlustaja poolt vastavustingimuses „Pakumuse esitamine“ antud kinnituse õiguses ning lähtus Vaidlustaja pakumuse vastavuse kontrollimisel mootori puhul lisaks kinnitusele ka teabevahetuses saadud andmetest, oli tal igal juhul kohustus küsida RHS § 46 lg 3 alusel selgitusi selle kohta, millise jahutussüsteemi variandiga mootorit Vaidlustaja pakkus. Selgitusi Hankija küsinud ei ole.

16. Eeltoodud põhjustel on vaidlustuskomisjon seisukohal, et kuivõrd Hankija ei ole selgitanud välja Vaidlustaja pakumuse vastavuse kontrollimisel tähtsust omavaid asjaolusid, ei ole

8 (9)

Hankija otsus Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamiseks kooskõlas RHS § 114 lg-ga 2. Samuti on Hankija otsus Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamiseks vastuolus RHS § 3 p-is 2 sätestatud riigihanke korraldamise üldpõhimõttega, mille kohaselt Hankija on kohustatud riigihanke korraldamisel tegutsema läbipaistvalt ja kontrollitavalt. Eeltoodud põhjustel tuleb Hankija otsus Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamiseks tunnistada kehtetutuks.

17. Vaidlustaja ole ei esitanud eraldi põhjendusi Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse kehtetuks tunnistamiseks, vaid lähtub eeldusest, et õigusvastane on Hankija otsus Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamiseks ning hankemenetluse etapiviisilisuse põhimõttest. Kuna vaidlustuskomisjon tunnistab kehtetuks Hankija otsuse, millega lükati Vaidlustaja pakkumus tagasi, tunnistab vaidlustuskomisjon hankemenetluse etapiviisilisuse põhimõttest lähtudes kehtetuks ka Hankija otsuse, millega Kolmanda isiku pakkumus tunnistati edukaks.

18. Vaidlustusmenetluse kulud

Lähtudes sellest, et vaidlustus rahuldatakse RHS § 197 lg 1 p-i 5 alusel, kuulub vaidlustusmenetluse kulude jaotamisel kohaldamisele RHS § 198 lg 1.

18.1. Vaidlustaja on esitanud tähtaegselt taotluse lepingulise esindaja kulude hüvitamiseks kogusummas 1080 eurot (käibemaksuta) 6 tunni õigusteenuse osutamise eest tunnihinnaga 180 eurot (käibemaksuta).

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et arvestades vaidlustuse mahtu ning keerukuse astet on Vaidlustaja lepingulise esindaja kulud vajalikud ja põhjendatud need tuleb Hankijalt välja mõista.

18.2. Hankija ja Kolmanda isiku kulud jäävad nende enda kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)

Taivo Kivistik